

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10.-én és 25.-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: **rudnai MOLNÁR ISTVÁN,**

ministeri tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési ministeri biztos.

Előfizetési ára egész évre úgy községeknek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Schmidt Sándor könyvnyomdájának, Budapest, VI. Gróf Zichy Jenő-utca 3., egyszerre küldendő be. Szerkesztőség: Budapest, I. ker. Ménesi-út 45.

A m. kir. Belügyministerium 1891. évi 33,881. számú rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Ministerium 20,899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom. — *Nem-hivatalos rész:* — Nemes cseh-alma. (Képpel.) — Visszatekintés az idei dinnye- és őszibarack-bemutatásra. (Folytatás és vége.) — Konyhakerti növényeink vetési, ültetési és termesztési naptára. (Folytatás.) — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Betöltendő állások és ajánlközások.*

NEM-HIVATALOS RÉSZ.

Nemes cseh-alma.

Edelböhmer; Passe Böhmer.

(26. sz. ábrával.)

Ezt az értékes almafajtát, amely nem is annyira piaci tömegárúnak, mint inkább csemegeüzleteknek való, részint eredeti déltiroli, részint hazai példányok után eddig is ismertem; de olyan kivánatos szépnek és hozzá tekintélyes nagynak eddig még sehol sem találtam, mint az idei országos gyümölcskiállításon a Schilling-féle felgyógyi gyűjteményben. Egy okkal több tehát, hogy a déltiroli gyümölcsök megkezdett sorozatából ezt az almát kiemelve, eredeti ábrában és rövid leírásban e helyen megismertessem és felhívjam mindazon természetők figyelmét erre az almára, akiknek éghajlatuk, fekvésük és talajuk megegyez a felgyógyiével. Mert hisz alig van olyan nagyobb gyümölcsös, amelyikben ne találkoznék néhány átoltásra való fa és így — kísérletre — ezek mindjárt alkalmasak lesznek a Nemes cseh-alma oltóvevesszőinek befogadására. Ha aztán ezeken is olyan gyümölcsöket terem, mint a Schilling által bemutatottak voltak, akkor megérdemli ez az almafajta a nagyobb mérvű elszaporítást már azért is, mivel a déltiroliakkal minden tekintetben felveheti a versenyt.

A Nemes cseh-alma származását homály fedi. Első tekintetre, neve után itélve, az látszik ugyan valószínűnek, hogy Csehországból ered,

de K. Mader, a santmichélei kertészeti és szőlészeti iskola jelenlegi igazgatója és Déltirol gyümölcseseinek egyik legjobb ismerője és leírója szerint Csehországban ismeretlen. Leginkább el van terjedve Bozen, Lana, Meran, Neumarkt és Kaltern vidékén, ahonnan, mint keresett és kedvelt alma nagy tömegekben kerül a piacokra.

Fája. Egészséges, korán és bőven termő, mérsékelt növesű, közepes terjedelmű szétterülő gúlaalakú koronát alkotó. Jól tenyészthető ugyan törpe alanyon is, mindazáltal a vadalma-alanyra oltott közepes törzsű gazdasági fa az, amelyen a legháladosabb akkor, ha a Fusicladiumtól és lisztharmattól meg tudjuk óvni, mivel eme két gombabetegség iránt nagyon fogékonynak mutatkozik. Megkivánja a szelid enyhe fekvéseket, erőteljes közepes kötöttségű, vagy laza és mély termőrétegű, némileg nyirkos talajokat, mivel tavasszal korán bontogatja virágait és fája a rendkívüli hidegségű telek iránt többé-kevésbé érzékeny, vagyis nem mindenütt és nem teljesen télálló. Ezzel szemben azonban gyümölcsei a szélrohamoktól keveset szenvednek.

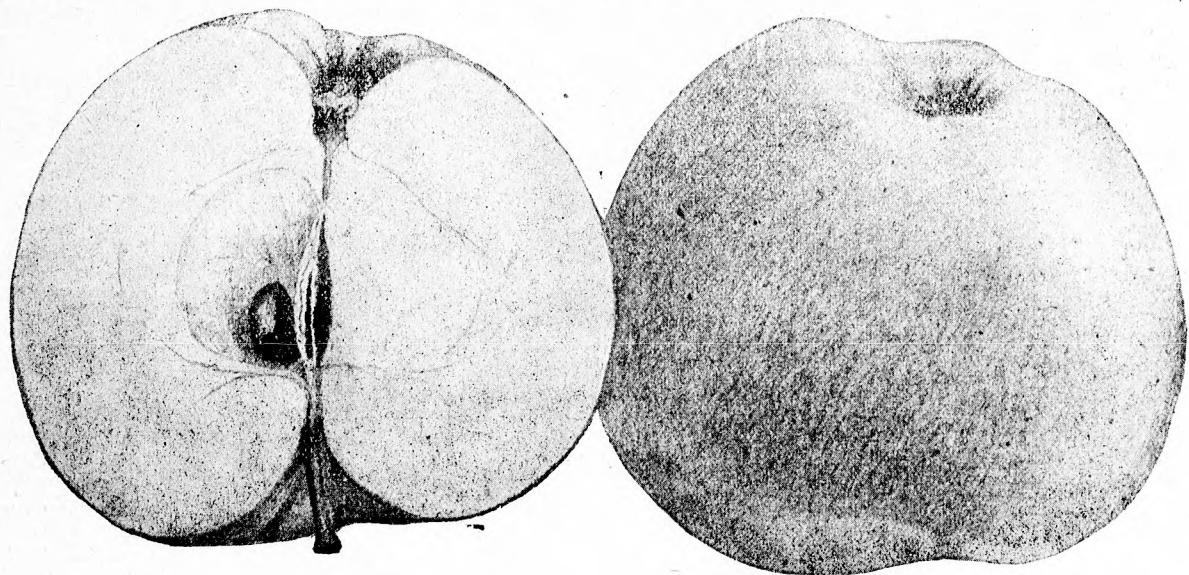
Gyümölcse. Közepes nagyságú, néha azonban kisebb is, nagyobb is, rendszeren mintegy 55—65 mm. magas és 65—75 mm. széles. A Schilling-féle példányok méréseink szerint 80 mm. magasságot, 90 mm. szélességet és 124 gr. átlagos súlyt mutattak. E szerint tehát 8 darab nyomna 1 kilót. Alakja változó, hol lapos gömb, hol ismét egyik felén emelkedettebb, mint a másikon és ez esetben kúpos gömbalakot mutat, de

azért eléggé szabályos sík felületű. Szélességi átmérője a kocsányos vége felé van, honnan kelyhe irányában egyenletesen fogyva, tompa csúcsban végződik, kocsánya irányában pedig hirtelen gömbölyödve lapos talpban enyészik el. Kelyhe félig nyílt, néha zárt, molyhos, merev, felfelé álló osztványokkal. Kehelyürege meglehetősen tágas, sekély, alján és falán számos lapos, szétterülő, majd ismét kiemelkedő barázdák vagy ráncok váltakoznak anélkül, hogy a gyümölcs oldalaira szembetűnőleg lehúzódnának. Kocsánya rövid, vagy középhosszú, a gyümölcs karimáján ritkán túl nyúló, fás, közepes vastagságú, többékevésbé bunkós végű. Kocsányürege mély, szabályos, tölcséralakú, gyakran rozsdasúgaras vagy síma. Héja síma, vékony, fényes, zsirosas tapintatú, illatos; eleinte zöldes-fehér, értével szalma-

Társnevei. Rother, Taffeter, Böhmer.

Leírói. Bereczki, Gyüm. Vázl. IV. 191; Mader, Die werthvoll. Obstsort. Südtirols; Lucas, Illustr. Handb. der Obstk. I. 83; Leroy, Dict. de pom. IV. 528; és még mások.

Észrevétel. Dél-tirolnak ezen értékes almája, a Cseh-almának = „Böhmer“-nek tulajdonképpen egy olyan változata, amely Lucas Ede szerint csak élénkebben színeződik és fája erőteljesebb növekedést mutat, mint az eredeti fajta; Mader pedig azt írja, hogy azért nevezik ezt „nemes“-nek, hogy megkülönböztessék a „Kalterer Böhmer“ név alatt nagyon elterjedt Mantuai almától, vagyis a *Mantuaner*-től. Mindezekről eltekintve a Nemes cseh-alma annyira ismert és kedvelt alma a külföldi piacokon is, hogy érdemes vele kísérleteket tenni legjobb almatermő vidékeink mind-

26. ábra.

sárga, napszегte oldalán több-kevesebb kármín-pirossal mosott vagy rózsaszínnel belehelt. Pontozata apró, de eléggé szembetűnő, sűrű, a héj alul fehéres pettyescskék alakjában jelentkező. Húsa fehéres-sárga, néha sárgás-fehér, bőlevű, roppanó, teljes értével porhanyó, édes, borizű, gyengéd rózsás illatú és zamatú. Magháza nyílt tengelyű; rekeszeiben többnyire két jól fejlődött közép nagyságú tojásdad alakú, pirosas-barna magvat magában rejtő.

Érési ideje. November—december; hűvösebb vidékeken termett, vagy jól telelt gyümölcsök fonnyadás nélkül tavaszig is eltarthatók.

Minősége. Elsőrendű asztali és kereskedelmi alma, amely a szállítást — szakszerű csomagolásban — nagyon jól tűri és háztartási célokra is keresett.

ama helyein, ahol fentebb részletezett tenyésztési feltételei neki megadhatók.

Angyal Dezső.

A téli védekezés fontossága.

Tenyésztett növényeink ellenségeinek és betegségeinek száma ma már csaknem felsorolhatatlan. A szaktudomány jóformán naponként újabbakat kutat fel és ami idáig csak egy vidékről volt ismeretes, azt talán holnap vagy holnapután megint újabb helyeken találjuk fel. A gyors és könnyű érintkezés és szállítás mellett ez nem is lehet másképpen.

Az ellenségek és betegségek között egyesek valóságos csapásként zúdulnak ültetvényeinkre

és kártételüket nem teszi kisebbé a meghonosodás és részünkről a megszokás; de állandóan fenyegetik növényeinket azok az ellenségek és betegségek is, amelyek ugyan szórványosan és kisebb arányokban jelentkeznek, de alkalomadtán — nekik különösebben kedvező körülmények között — elsokasodván, szintén nagy károkat okozhatnak. De meg utoljára is: sok kicsi sokra megy; és hiába vigasztaljuk magunkat azzal, hogy a természet bölcs rendje hozza azt magával, miszerint mindennek meglegyen a maga ellensége, amely a túlságos elsokasodást, így például növényeink túltengését és teszem: gyümölcsfáink túltermékenységet megakadályozza, mert bizony mégsem örvendünk az ilyen tapasztalatoknak a sanyarú esztendőkből, amidőn az efféle okozás nem kárpótol bennünket elszenvedett veszteségünkért.

Megsokasodott kártevőink ellen a természet rendje szerint küzdenünk kell. Küzdünk is, vagy legalább igyekezzünk küzdeni minden téren; gyümölcsöseinkben is. A küzdelem — sajnos — nem jár mindig a kívánatos eredménnyel, de ez bennünket, nem szabad, hogy elcsüggyesszen, sőt kell, hogy még hathatósabb eljárások felkeresésére indítson.

Ma már a védekező szereknek, eszközöknek és eljárásoknak meglehetősen nagy sokaságát alkalmazzuk gyümölcsöseink védelmére; sőt a védelem sokfélesége az emberi találékonyság folytán állandóan szaporodik. A túlságos szaporodás e tekintetben csak részben örvendetes, mert minden új szer, minden új eszköz és eljárás újabb költségeket, újabb terheket is jelent. Az újítás nem is mindenkor mondható jobbitásnak, ami azután bennünket az újjal szemben rendszerint bizonyos tartózkodásra kötelez. És csakugyan helyesen cselekszik mindenki, ha az ideoda kapkodás helyett türelmesen bevárja a most már világszerte mindinkább sokasodó kísérleti állomások eredményeit és véleményeit, vagyis ha nem a maga keserves kárán tanul és a sokszor nagyhangú reklámozásnak nem ül fel. A tartózkodás azonban ne jelentsen együttal maradiságot és ha valaminek hasznáról már bizonyítékok vannak, úgy adjunk helyet a bevált újításnak.

A védekezés terén sokféle eljárás van alkalmazásban. Vannak olyanok, amelyek nagyon is különlegesek és csak egyes ellenség vagy betegség ellen nyújtanak védelmet; de vannak általánosabbak is, amelyekkel egyidejűleg, egy munkával és egy költséggel, többféle ellenség és

betegség ellen igyekezzünk védekezni. Kétségtelen, hogy az utóbbiaké az előny, feltéve, hogy valóban hatásosak.

Ilyen összefoglaló, általános hatású szerként hirdetik és ajánlják az utóbbi években a gyümölcsfa-karbolineumot, amely azonban — sajnos — megint sokféle kezd lenni. Egyes gyárosok más és más összetételű készítményeket hoznak e néven forgalomba és természetesen, hogy mindegyik a magáét dicséri. Egynémelyik csak egyféle ilyen karbolineum-készítményt ajánl úgy a rovári ellenségek, valamint a gombák okozta betegségek ellen való védelemre, ellenben mások különbséget tesznek a kártevők e két főcsoportja között és mindegyikre külön jelzésű szer alkalmazását ajánlják. És valóban úgy tapasztaljuk, hogy számos esetben az a szer, amelyet egy bizonyos hígításban ajánlanak, teszem: a gombabetegségek ellen a lombozatra való permetezésre, nem véd a rovarok ellen; vagy viszont a rovarok ellen hatásos és kellő hígítású szer nem való a gombák ellen, mert a levézetet megperzseli. Az ilyen balsikerek azonban felette elkedvetlenítők és igen alkalmasak a tartózkodás felköltésére vagy fentartására az eljárás ellenében.

Am valljuk meg őszintén: ki érez magában kedvet és hajlandóságot arra, hogy növényeit minden mutatózó, sőt talán nem is mutatózó, de a környékén lappangó és így őt is fenyegető veszedelem ellen, a szereknek és eljárásoknak egész seregével állandóan védelmezze; kivált pedig akkor, ha egy kis eltérés, egy kis hiba az oldat erősségében, az eljárás mikéntjében és egyéb külső körülményekben, nemcsak a sikert teszi bizonytalanná, hanem a növény épségének és szépségének — pl. a levézetnek — is könnyen ártalmára lehet.

A karbolineum — nem a közönséges, fatalításra szolgálót, hanem a vízzel elegyíthetővé tett u. n. gyümölcsfa-karbolineumot értve — több esetben nem bizonyult elég hatásosnak, még a legpontosabb alkalmazásában sem. Megesett, hogy megfelelően — az előírás szerint — készített híg oldata (emulziója), az egész lombos fára reápermetezve, nem pusztította észrevehetőleg és megállapíthatólag a betegségeket és ellenségeket; valamivel erősebb oldatban — a hatás fokozása vagy előidézése végett — alkalmazva pedig erősen megperzselte a lombot, kivált a fiatal gyenge hajtásokat. A költség, a munka megvolt: ám a hatás elmaradt, vagy éppen káros volt. Ilyen tapasztalatot a f. évi nyár folyamán nem

egy esetben és nem egy helyen tettünk; de kiemelem: a *nyári* védekezésben. Ahol pedig a karbolineum jó hatása kétségen felül megállapítható volt, ott a nyári permetezéseket *téli* védekezés előzte meg; ami arra enged következtetni, hogy a karbolineumos védekezésben a *téli* alkalmazás az igazi, a valóban hatásos; a nyári ellenben legfeljebb csak a téli védekezés kiegészítőjének tekintendő, amely azonban azt nem helyettesítheti, anélkül eredményesnek tehát nem is tekinthető.

Midőn ezt e helyen kimondom, nem kívánom azt olyan bebizonyított és kétségbe nem vonható és semmiképpen sem változható igazságként tekinteni, amelyre — amint mondani szoktuk — akár mérget lehetne venni; de a lefolyt esztendőben elért oly eredményként kérem azt venni, amely többünknek a megfigyeléseim alapul. Tekintélyek ugyan ily dolgokban csak nagyon is feltételesen vannak, ám megfigyelő képességgel ellátott, tapasztalatokkal bíró és tárgyilagosan ítélkező egyének véleménye mindig figyelmet érdemel.

Tévedni utóvégre is emberi dolog; és aki azt hiszi, hogy nem csalhatkozhatik, az ne is próbáljon semmit. Az eredményhez, a sikerhez a csalódások, a próbálások útja vezet és itt csak arra ügyelhetünk, hogy ne induljunk Hübele Balázs módjára akárminek neki, hanem járjunk megfontolva, lépésről-lépésre haladva és az eredményeket folyton mérlegelve, hogy a mutatkozó szükség szerint az irányt meg is változtathassuk.

Az őszi ime itt van; a fák elhervadt lombja lehullott és az őszi hűvös szél zörögve söpri azokat össze vagy széllyel. Gyümölcsfáink ellenzései és nyavalyái is elbújnak, elhúzódnak a téli hideg esők és fagyok elől; bevonulnak védett rejtekeikbe és áttelelő állapotukban kellő ellenállást szegeznek az időjárás mostohasága ellen és számosan a kéregrészekben, a rügyek aljában, vagy a lehullott leveleken lesik, várják a tavaszt, amikor légió-módra elsokasodva ismét tanyát üthetnek ott, ahol mi őket bizony nem látjuk szívesen és ahol pusztítani csak kevéssé tudjuk. Ne várjuk hát meg azt az időt, hanem üssünk rajtuk most, amíg védtelenebbül, amíg megfoghatkozott számmal vannak, ragadjuk meg a téli védekezés kínálkozó és biztató alkalmát; tegyük pedig ezt többféle vidéken minél számosabban és lássuk a ránk jövő nyáron: csakugyan megvan-e a valószínűnek ígérkező eredmény? vagy csalóka fény vezetett volna bennünket, — amit azonban nem gondolunk.

Az eredmény, amelyet elérhetünk, megérdemli a munka, a költség kockázatát, mert ha a téli karbolineumos védekezés csak részben is beválik, annak haszna szinte kiszámíthatatlan.

A téli védekezésre pedig, amidőn a fák pihenő állapotban vannak, november közepétől március végéig, legjobbnak látszik az 5—10%-os karbolineum-oldatnak az alkalmazása (1 rész gyümölcsfa-karbolineum és 9 vagy 19 rész víz), amelyet a finoman porlasztó u. n. légnymásos permetezőök valamelyikével legcélszerűbben és leggazdaságosabban juttathatunk a fa valamennyi részére: a törzsre, ágakra, galyakra, vesszőkre, úgy, hogy lehetőleg egyetlen vesszőcske, egyetlen rügyecske se kerülje el a bő permetegget. Terjedelmes növésű és kivált magas törzsű fákhöz természetesen a permetező-csővek kellő hosszúságú, 2—3 méteres könnyű toldalék-csővel — legcélszerűbben az újabban használatba jött bambusz- vagy tonkinrúdba szerelt csővel — való ellátása szükséges, hogy a fakorona legfelső és legszélső részei is jól megnedvesíttessenek, sőt megmosattassanak a karbolineum-oldattól. Ez a permeteg behatol a kéreg könnyebben hozzáférhető hézagaiba, átnedvesíti és rátapad a telelő állapotban ott lévő rovarokra vagy azok petéire, valamint a gombák áttelelő alakjaira és — kivált megismételt permetezés esetén — azokat erősen pusztítja, továbbfejlődésre képtelenné teheti, úgy hogy a rákövetkező évben azok kártételei rendkívül alábbszállhatnak.

A téli permetezések legjobb ideje a fagymentes késő őszi (november közepétől) és a korai tél, amikor a fák már lombtalanul és a téli hidegre jól előkészülve állanak, továbbá a permetezésre alkalmatlan erős hidegek elmúltával a korai tavasz, amidőn a rügyek még téli takarójuktól jól védve vannak. Aki ezt elmulasztja és csak a rügyek fakadásakor akar védekezni, az már fél-munkát fog teljesíthetni, mert akkor a rügyekre való tekintettel többé nem alkalmazhat 5 vagy 10%-os folyadékot, hanem ennél csak gyengébbet, a fa állapota szerint, annak azonban a hatása kisebb és bizonytalanabb lesz. 10%-osnál erősebb oldatot nem ajánlanak, egy felől óvatosságból, másfelől pedig takarékoságból, sőt *a f. évi megfigyelések szerint elegendő a jó minőségű gyümölcsfa karbolineumból csak 5%-osat* (1 rész karbolineum és 19 rész víz) *alkalmazni*, és pedig ha csak egy ízben tehetjük, inkább a korai tavasz: március folyamán, ha pedig két ízben

kivánjuk alkalmazni, mert fánk törzsén sok az élőködő, úgy ősszel és kora tavasszal.

Ettől az eljárástól méltán remélhetjük, hogy nemcsak a kergén tanyázó mohoktól és zuzmóktól fogja fánkat megszabadítani, hanem a paizstetvektől is megtisztítja azokat; továbbá a levéltetveket is elpusztítja vagy megkevesbíti és még a törzs repedéseibe húzódó egyes más rovarokat is. Sőt a mindjobban elszaporodó vértetvek ellen is nyújthat segédelmet, habár e tekintetben ma még teljesen határozott véleményt nem mondhatunk. De a kártékony gombák közt a *Fusicladium* ellen szintén hatásosnak ígérkezik.

Igen fontos dolog azonban mindenekelőtt a törzsnek előzetes alapos megtisztogatása, hogy az elhalt és felpattogzott kéregrészek alatti buvóhelyek feltárassanak és a folyadék mindenfelé behatolhasson és másodszer: a permetező folyadéknak bőséges alkalmazása, hogy a fa ne csak permetetet kapjon, hanem az összefolyó permeteg valósággal megmossa, megfüröszse a fát. Éppen ebben a fürösztésben rejlik a téli védekezés egyik fő előnye a nyári könnyű permetezés felett, amelyet a lomb fog fel és amelyből a kéreg vajmi keveset kap, de amely nem is lehet elég erős a kéregnek, mert ha ilyen lenne, úgy a lombot pusztítaná el.

Még az a kérdés merülhet fel, vajjon a különböző cégek részéről ajánlott különféle gyümölcsfa-karbolineumok között melyeknek adjuk az előnyt? Habár az összes hirdetett karbolineumkészítményeket nem is lehetett mind kipróbálni, de azok közül, amelyek eddig nálunk összehasonlítólá kipróbáltattak, ár és hatás tekintetében a legelső közé helyezhető az *Avenarius* cég „dendrin” nevezetű készítménye, amelyet már hazánkban Pozsony-Ligetfaluban is készítenek és amely akár onnan, akár a budapesti képviselő útján *Krajer* festékkereskedéséből megszerezhető. Ugyancsak alkalmasnak bizonyult téli védekezésre a *Straub* budapesti festéküzletében kapható *A*) jegyű *Schacht*-féle készítmény is.

Györy István dr.

Visszatekintés az idei dinnye- és őszi-barack-bemutatásra.

(Folytatás és vége.)

Amit itt elmondottam dinnyéinkről, ugyanez áll kiviteli őszi-baracktermesztésünkről is, mert e téren is nemcsak túl-sok fajtát termesztünk, hanem ezeket is zölden visszük a piacokra, aminek

következtében izetlenség tekintetében erősen versenyzünk a nálunk is sokszor szidott olaszországi barackokkal. Nagyon jól tudjuk azt magunk is, hogy a piac számára nem lehet teljesen érett, rögtönös fogyasztásra már kész árút szállítani, mivel ez útközben túlérnek és feloszlásnak indulna; de azt nagyon is kétségbe vonjuk, hogy azoknak vad-éretlennek kell lenniök, mivel az ilyen kényszer-érés folytán megpuhult őszi-baracknak illatán kívül egyebe sincs; mert az őszi-barack, a dinnye, a szőlő és még sok egyéb hasonló gyümölcs csak a tövén kapja meg édességét, zamatját és eredeti színét, ellentétben az almával és körtével, amelyben az íz, zamat és édesség fekvésben fejlődik ki és csak itt éri el teljes jóságát. Tekintsük meg csak az őszi-barack-termesztés terén mestereinket a montreuil-ieket és azt fogjuk látni, hogy ezek vad-zölden sohasem szedik le őszi-barackjaikat, mert ők nagyon rátartósak megszerzett jó hírükre. Éppen emiatt már régen tisztában vannak azzal, hogy az egyes fajtákat az érés minő fokán kell leszedniök, ha őszi-barackjaikat külföldre szállítják. Nagyon jól tudják, hogy bárhova küldik is barackjaikat, azok mennyi idő alatt érkeznek rendeltetésük helyére és otthon végzett pontos kísérletek alapján állapították meg az érés ama fokát, amelyen enemű küldeményeiket útnak indíthatják. Nekünk is nemcsak a termesztés és szállítás minden csinját-binját kell ismernünk, hanem azt a mozgékony és a mellett feltétlenül megbízható becsületességű üzleti szellemet is, amely a francia termeszto egyik jó tulajdonsága, el kell sajátítanunk és terményeink jósága iránt bizonyos nemzeti büszkeséget táplálnunk; akkor aztán nemcsak jobban megállhatjuk helyünket a világversenyben, hanem jövedelmeinket tetemesen fokozhatjuk és nem leszünk kitéve, mint most, minduntalan beálló veszteségeknek.

Említettük e lapokban, talán már ismételtén is, hogy a montreuil-iek velünk ellentétben, nem kapkodnak az új barackfajták után, hanem állandóan kitartanak régi kipróbált és mindenkor bevált fajtáik mellett; mert ezeket ismerik vevőik és tudják méltányolni jóságukat. Teljesen igazat adunk nekik, mivel a *Lepère Elek*, a *Belle Imperial*, a *Bourdine*, a *Korai* és *Késői nagy kedvelt*, a *Szép örnő* és ezekhez hasonló, nálunk francia-őszi-barack elnevezés alatt ismert fajtákat, eddig szépségben, jóságban semmiféle új fajta túl nem haladta, pedig ezek ugyancsak burjánzanak ám!

Mi sehogysem tudjuk a fajta-gyűjtőtől a haszonra termeszto különválasztani, minek következtében sohasem bírjuk elérni azt a jövedelmet, amelyet elérhetnénk akkor, ha összeállítanának egyes őszi-barack-termeszto vidékek kertgazdái olyan sorozatot, hogy mondjuk: júniustól október derekáig állandóan érnének a piacra való őszi-barackjaik és ezt a néhány kipróbált fajtát természeténél az egész nagy vidék, amint teszik ezt a montreuil-iek. Ekkor lehetne jövedelmező őszi-barack-termesztésről beszélni, nem úgy, mint

Jelenleg, amidőn nálunk mindenki új fajták után vadász, abban a reményben, hogy lefőzi velök szomszédját. Azért van nálunk az amerikai őszi-barack-fajtáknak olyan keresettségük, mert ezek után vadászunk. Pedig bátran állítható, hogy ezek között nagyon kevés olyan fajta van, amelyek valóban hézagpótlók, vagyis olyanok, amelyek nyereséget képeznének a haszontermesztés szempontjából; olyan meg alig található, amelyik zamatban, olvadékonyságban, nemességben a francia fajtákkal egy sorba volna állítható. De hát ezen áramlat ellen hiába küzdünk; most ez a divat, amelynek hódolunk, mert hiányzik belőlünk a gyakorlati érzék és ennek fejlesztése helyett sok részben az irigységet tápláljuk, aminek természetes következménye, hogy egy célra való törekvés helyett ahányan vagyunk, annyi felé húzunk! Érezzük magunk is, hogy ezek kemény igazságok, de hát valakinek csak el kell mondani ezeket is, hogy magunkba szállva, belássuk hibáinkat és a javulás útjára térjünk, mert hisz ennek csak magunk látjuk hasznát! Volna még egy csomó megjegyezni való, de hogy az olvasó türelmét nagyon is próbára ne tegyük, csak néhány főbb megjegyzésre kívánunk szorítkozni. Ilyen mindjárt az, hogy divattá kezd válni nálunk a *Chinai lapos* barack, amely *Pentó* név alatt is szerepel. Pedig ez keveset terem, esős időben felrepedezik, tehát igazán csak gyűjtőknek való és nem üzletre, — mégis bomlik természetünk egy része utánna, mert alakja lapos, mintegy pogácsa és ez már elegendő arra, hogy ültessék, szaporítsák. Nem gondolnak azzal, hogy néhány évi csalódás után megint tűzre hányják, mert nem jövedelmező.

Láttunk a kiállításon tiszta és kores gerezdes, vagyis cantaloup-dinnyéket is. Nem tudjuk; de alig hisszük, hogy ezekkel a külföldi piacokon valami fényes üzleteket lehetne csinálni; mert hisz a külföldön melegágyakban majdnem kizárólag a Párisi prescot cantaloup-dinnyét hajtattják és így hihető, hogy ebből a dinnyéből nekik is terem annyi, amennyivel szükségüket fedezhetik. Éppen ez okból nem mernők a cantaloup-dinnyék nagyobb mérvű felkarolását ajánlani. Maradjunk meg tehát turkesztán-dinnyéknél, mert ennek édességét, utólréhetetlen zamatosságát szomszédaink melegágyakban sem bírják kifejleszteni, bármennyire erőlködnek is, mert ehhez hiányzik náluk a napnak az a ragyogó fénye, tüzes melege, amelyben a mi dinnyénk fürdik. Ennélkül pedig a turkesztán-dinnye csak halovány paródiája a valódinak!

Erről a részről nem kell tehát versenytől tartanunk. Pedig szemmel láthatólag államhatárolom és társadalom hadat üzent minden gyümölcsbevitelnek és óriási erőt fejtenek ki mindkét részről, hogy hazai piacaikon minden külföldi terményt lehetlenné tegyenek, vagy legalább is annak olyan versenyt támazzanak, hogy az veszteséggel kényszerüljön tőlük elvonulni.

Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül továbbá

azt a székesfővárosi dinnyepiacokon az idén is tapasztalt jelenséget, hogy dacára a fölmivvelésügyi minister tömeges dinnyemag-kiosztásának, a legelső dinnyék ismét az ízetlen, kásás dinnyék voltak. Ezekkel pedig természetünk nemcsak a hazai fogyasztást rontják, hanem, ha ilyeneket külföldre is visznek, ott is lealacsonyítják a mi igazi jó dinnyéink hírnevét. Ezen pedig alig tudunk másképpen segíteni, mint azáltal, ha magán-termesztőink és állami intézményeink vállalva arra törekednek, hogy a *cserhéjú turkesztán-dinnyének gondos kiválasztás által olyan változatát tenyesszék ki, amelyik éppen olyan korán érnek, mint az említett kásás rossz dinnye*. És ez nem is olyan nehéz, mint gondoljuk, mivel 3—4 évi gondos kiválasztás után már eredményhez juthatnánk, ha az egy időben vetett dinnyék közül a legelőször érő dinnyének a magvát meggyűjtve, a jövő évben elkülönített helyen ezt vetnők és az itt érők közül megint a legkorábban beérő dinnye magvát meggyűjtve használnók vetésre — és így folytatnók mindaddig, amíg célt nem értünk. Ez íme életrevaló és gyakorlati vállalkozás, amely mindenestre hasznosabb volna hazai dinnyetermesztésünk ügyére, mint egy-egy kétes értékű új fajta létesítése. Nagyon természetes és magától érthető, hogy a görög-dinnyénél is alkalmazhatnók ezt az eljárást, mert a kertészetben száz és ezer példa tanuskodik amellett, hogy használható fajtaváltozataink nagy serege gondos kiválasztás és állandósítás folytán keletkezett. Addig, amíg ezzel az eljárással igazi és értékes sikert el tudnánk érni, a piacról a haszontalan fajtákat csak úgy tudnók kiszorítani, ha melegágyakban, vagy dinnye-fiókokban olyan tömegét tudnók teremteni és előbb piacra vinni, mint az ízetlen kores-dinnyék megjelennek, hogy a vásárló közönség ezeket megízelve, a kásás dinnyéknek mindörökre hátat fordítson. Ez azonban természetesen csak akkor következnek be, ha ezek a jó dinnyék sem volnának sokkal drágábbak, mint a koresok. Kistermesztőink látva, hogy dinnyéik nem keltenek, a reá következő évben majd aztán az egész vonalon a jobb fajták után nyúlnának. Ez, tudjuk, áldozattal is jár, mert hisz a korai termesztéshez szükséges eszközök és anyagok költségbe kerülnek; de mi más megoldást nem ismerünk. Ha valaki jobbat, gyakorlatibbat ismer, álljon elő vele, mert ezzel nagy hálaára köteleznék a piac részére termesztő gazdáinkat és nagy szolgálatot tenne hazai dinnye-termesztésünk ügyének is.

Ezekben soroltuk fel főbb vonásaiban dinnye- és őszi-barack-bemutatóinkon szerzett tapasztalatainkat és az ezek alapján leszűrt javaslatainkat. Nagyon örvendenénk, ha ezek is megszíveltetnének, mert hisszük, hogy ezekkel is a tökéletesség felé vinnők hazai dinnye-termesztésünk ügyét, amelyre pedig törekedni mindannyiunk kötelessége!

Sikabonyi.

Konyhakerti növényeink vetési, ültetési és termesztési naptára.

(Folytatás.)

November.

I. Melegággyban vagy hajtatókban (ablak alatt) a termény teljes elkészültéig való termesztés.

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termény elkészültének (felszedésének) ideje.
Borsó : Korai törpe melegággyi fajták.	márc.—ápr.
Burgonya : »Marjolin«, »Viktor« stb. korai melegággyi fajták; előcsíráztatott gumók melegággyba elrakva.	febr.—márc.
Cichoria : 1. Nyári tenyésztési helyén megtisztítva leveleitől, szekrényrel és ablakkal ellátva és trágyával burkolva. (Tenyésztés halványítva.) 2. Fejlett gyökerek felszedve és alkalmas helyen, (pincében, növényházi pole alatt) homokba vermelve, világosság elvonásával tenyésztve.	dec.—ápr. (halványított levelei salátaként fogyasztva)
Csiperke-gomba : Mint az előző hónapokban.	dec.—márc.
Endivia-saláta : Melegággyba vetve és átültetéssel végig tenyésztve, halványítva.	jan.—márc.
Hónapos-retek : Vetés melegággyba.	márc.—ápr.—máj.
Karfiol (virágkel) : Melegággyi és korai fajták melegággyba vetve és melegággyban végig tenyésztve.	jan.—febr.
Kerti-zsázsa : Magvetés melegággyba v. egyéb melegíthető tenyésztő helyre.	jún.—júl.
Laboda : Melegággyba vetve.	dec.—jan.
Metélő-hagyma : Szabadból, tövel felszedve és v. melegággyba v. eszrépbe ültetve, fűthető helyen tenyésztve.	január
Petrezselyem : Közönséges és fodroslevelű fajták gyökerei, növényházakba pole alá v. melegággyba ültetve és hajtatva levélzet-nevelés végett.	nov.—tavasz
	dec.—febr.

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termény elkészültének (felszedésének) ideje.
Saláta (fejes) : Korai melegággyi fajták. Vetés melegággyba; szétültetés után ugyanott végigtenyésztve.	febr.—márc.
Saláta (tépő) : Vetés melegággyba állandó helyre.	jan.—febr.
Saláta (kötöző) : Mint a fejes-saláta.	febr.—ápr.
Sárgarépa (Carotta) : Párisi és hollandi melegággyi fajták.	dec.—jan.—febr.
Sóska : Régi tövek felszedve és melegággyba ültetve, hajtatva.	dec.—jan.—febr.
Spárga : Mint az előző hónapokban.	dec.—jan.
Turbolya : Vetés (zöldje salátának).	dec.—jan.
<i>II. Közvetlenül állandó helyre vetett v. ültetett és teletetés után végigtenyésztett növények (konyhakerti termények).</i>	
Allium fistulosum (Csöves vagy téli hagyma) : »St. Jaques« és közönséges fajtája. Mint az előző hónapban	tavaszi
Borsó : »St. Mihály«, »Albert herceg« és egyes korai télálló törpe fajták, vetve délnek lejtő területen, keletről-nyugatra húzódó mélyített sorokba (barázdába). Télen fenyőlombbal, polyvával, v. egyéb letakarva, tavasszal végig tenyésztve.	máj.—jún.
Csemege-sulyom (Vizi gesztenye, Trapa natans) : Sokély álló vagy folyó vízbe vetve.	következő évi aug.—szept.
Fokhagyma : »Korai rózsaszínű« és »Közönséges fehér« változatok. Gerezdek elduggatásával szaporítva (jó fekvésű helyre ültetve).	máj.—jún.
Galambbegy-saláta : »Közönséges kereklevelű« és »Olaszországi« fajták állandó helyre vetve.	nov.—márc.
Hagyma : Korai fajták állandó helyre vetve és végig tenyésztve.	következő évi máj.—jún.

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Kömény: Állandó helyre vetve.	jövő év nyara
Laboda: Magvetés jó fekvésű helyre.	tavaszi
Lóbab: Magvetés jó fekvésű helyre.	máj—jún.
Petrezselyem: Magvetés mint az előző hónapokban.	márc.—jún.
Raponc: Magvetés. Levélzetéért tenyésztve.	febr.—ápr.
Salotta-hagyma: Szétosztott hagymácskák elültetése állandó, jó fekvésű helyre.	jún.—júl.
Saláta (tépő): Vetés állandó helyre.	tavaszi
Sárgarépa: Vetés állandó helyre, mint az előző hónapban.	máj.—júl.
Sóska: 1. Tőosztás útján szaporítva. 2. Magvetés állandó helyre.	következő évek tav. és nyarán
Spárga: 1. Mint az előző hónapokban. 2. Előnevelt tővek állandó helyre való ültetése.	tavaszi (levélzet) júl. (répácskák felszedése)
Turbolya-répa: Mint az előző hónapban.	köv. évi jún.—aug.
Ujzelandi-laboda: Vetés állandó helyre jó talajba.	

(Folytatjuk.)

Raab Alajos.

Közhasznú kérdések és feleletek.

50. Kérdés. A rózsamagot mikor kell elvetni és milyen eljárást kövessék, hogy szép és erőteljes alanyokra tehessek szert magvetés útján?

51. Kérdés. A tormát mely időszakban legjobb felszedni?

Zalaegerszeg.

G. P.

50. Felelet. **Rózsacsemeték nevelése.** A rózsamag rendes körülmények között 2 évig is elfekszik a földben, míg kikel; azért célszerű a magvakat az őszi leszedés és megtisztítás után homokba elrejtetni és csak egy év múlva, tehát a következő ősszel vagy tavasszal — elvetni. Lehet ugyan a magvakat forró vízzel való leforrázással gyorsabb kikelésre kényszeríteni, de akkor nagyon vigyázni kell arra, hogy a belső rész: a magbél a netán túlságos forróság folytán csiraképességét el ne veszítse. A korán ősszel

szedett rózsamagvak rögtönös elvetés után gyakran már az első nyáron is kikelnek. A kérdésből azonban nem értjük, hogy micsoda alanyokat akar Ön nevelni; mert nagyon is kétféle dolog az, vajjon bokor-rózsáknak vagy pedig magastörzsű rózsáknak való alanyokat akarunk-e nevelni? A bokor-rózsáknak való alanyokat már egyszeri tüzelés után megkaphatjuk, azaz azok már egy év múlva, amikor a gyökérnyak lúdtoll-vastagságú lett, készek; a magastörzsű rózsáknak való alanyok nevelése azonban sokkal hosszadalmasabb, amennyiben azokon csak 3-évi nevelés után kapunk megfelelő hosszú, törzsképzésre alkalmas súdárhajtásokat. Az utóbbi célra való alanyokat úgy neveljük, hogy az áttüzdelte palántákat rózsaiskolába 80 cm.-nyi széles sorokban 40 cm.-re egymástól ültetjük és ott mindenféle metszést mellőzve, addig hagyjuk nőni, amíg azok az u. n. súdarokat kifejllesztették. *Rd.*

51. Felelet. **Torma felszedési ideje.** A torma kiszedésére legjobb időszak az október hónap a nagyobb fagyok beállta előtt. *Rd.*

Vegyes közlemények.

(Gy.) **Felvétel a m. kir. vincellériskolákba.** A vincellériskolák igazgatóságai az 1909. évi január 1.-én kezdődő egyéves tanfolyamokra közzétették a felvételi hirdetéseket. Ezek szerint a tapolezai, tarczali és kecskeméti m. kir. vincellériskolákba való felvételért 1908. évi november hónap 20.-áig, a ménési m. kir. vincellériskolákba pedig 1908. évi december hónap 1.-éig kell a kellően felszerelt és egykoronás bélyeggel ellátott felvételi kérvényeket az igazgatósághoz benyújtani. A kérvényekhez mellékelni kell: születési anyakönyvi kivonatot; iskolai bizonyítványt, mely a magyarul írni és olvasást igazolja; orvosi bizonyítványt vagy katonakönyvet; községi erkölcsi bizonyítványt; eddigi szolgálatról vagy foglalkozásról szóló bizonyítványokat; szegénységi bizonyítványt azok részéről, akik földíjas vagy ingyenes helyért folyamodnak; kötelező nyilatkozatot szülők vagy gyámok részéről, nagykorú egyéneknek pedig saját részükről afelől, hogy az ellátási díjat pontosan fizetni fogják. A felvételnél előnyük van azoknak, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, valamint a szőlőművelőknek, kádároknak, kertészeknek és ilyenek fiainak. Az ellátási díj félévi részletekben előre fizetendő be a vincellériskolák pénztárába; az egész évi ellátási díj a tapolezaiiban 240 K, a tarczaliban 336 K, a ménésiben 300 K. A kecskeméti vincellériskolában azonban az egyéves gyakorlati munkásképző tanfolyamra felvett és a katonai kötelezettségen, illetve a sorozási éveken túllevő egyének ingyenes ellátást kapnak és havonként 10 K díjazásban is részesülnek, amelynek fele biztosítékul szolgál és csak azoknak fizettetik ki, akik a tanfolyamot szabályszerűen bevégezték.

(Gy.) **Növények bevitelére jogosított német-orosz vám-állomások.** Az 1908. évi július 1.-én lévő állapot szerint egybeállított hivatalos jegyzékét vettük azoknak a németországi vám-állomásoknak, amelyekre át a szőlő csoportjába nem tartozó növények, cserjék és egyéb növényi anyagok bevitele a Német-birodalomba meg van engedve. A terjedelmes jegyzék azokat, akiknek arra szükségük van, megszerezhetik a m. kir. földművelésügyi miniszterium VIII. főosztályából.

(Gy.) **Kertmunkás-ifjak elhelyezése.** A tordai állami kertmunkás-iskola kétéves tanfolyamán az 1909. évi január hónapban 13 kertmunkás-ifjú végez. Ezen szigorúan és állandó munkában nevelt ifjak elhelyezésére az iskola vezetője kér a kertbirtokos urak részéről szíves ajánlatot. Megkeresések Tordára, Torda-Aranyos megyébe, az iskola vezetőjéhez: Szász József címére intézendők.

(Gy.) **A vakok gyámolítása.** A „Vakokat Gyámoló Országos Egyesület” vakokat képző és foglalkoztató intézeteket tart fent: Budapesten (VII., Hungária-körút 16. szám alatt), továbbá Szegeden (Tisza Lajos-körút 79. sz.), Miskolcon, Szombathelyen és Temesvárott, ahol a vakoktól készített kerti bútor-, kefe-, kosár-, harisnya- és horgolt árúk kaphatók nagyon olcsó árért és igen jó készítésben, sőt esetleg beküldött minták szerint is igen jutányosan elkészíttetnek. Budapesten a főraktáron kívül a IV., Kaplony-utca 5. sz. a. és VII., Rákóczi-út 28. sz. a. is vannak elárúsító helyek. Akik ilyen tárgyakat vásárolni óhajtanak, a legjobban cselekszik, ha a felsorolt helyek egyikéhez fordulnak árjegyzékért és megrendeléseikkel a szerencsétlen vakoknak munkát és kenyeret juttatnak és így — anélkül, hogy áldozatot gyakorolnának — velők jótékonyt cselekesznek.

(Gy.) **A viharágyúzás megszűnése.** A viharágyúzásnak — rövid pár esztendeig tartó fellendülés után — gyors hanyatlás jutott osztályrészül. A kezdetben is meglehetősen számban lévő kételkedők serege évről-évre rohamosan szaporodott és a legutóbbi 1—2 évben már csak kevesen maradtak a hívők és bizakodók táborában. Nyilván ez indította a hadügyministert arra, hogy a viharágyúzáshoz szükségelt löpornak kedvezményes áron való kiszolgáltatását elrendelő határozatát visszavonja, amiről a m. kir. földművelésügyi miniszter körrendeletben értesítette a gazdaközönséget. Ez intézkedés folytán a viharágyú hangos szava azon kevés helyen is, ahol még hallható volt, fokozatosan elnémult és előbb-utóbb odakerülnek a viharágyú, ahova már sok más kiérdemesült találmány tanújelei kerültek: az ócska vasas kereskedőkhöz.

(Sch.) **Szilvafák üszkös betegségéről.** Fiatal szilvafa-csemetéken vidékenként olykor előfordul, hogy azok első vagy második esztendőskorukban hirtelen elpusztulnak. A jelenség külső tüne-

tei ilyenkor ugyanolyanok, mint a minő a cseresnyefákon észlelhető baktériumos üszkösödés, melyet a *Bacillus spongiosus* nevű szervezet idéz elő. Minthogy ilyen esetekben a szilvafa-csemeték héjában — éppen úgy, mint a cseresnyefákéban — tetemes baktérium-tömegek találhatók, föltehető, hogy e betegség is baktériumos természetű. Erősebb ágaknak, vagy egész törzseknek a tönkremenése kétségtelenül ama nagy üszkösödött foltoktól ered, amelyek részben hegesztőszövetből vannak körülzárva. A száradásnak indult fatörzsnek gondos kivágása és a sebhelyeknek kőszénkátránnyal való bekenése előreláthatólag akadályozni fogja ilyen esetekben a betegségnek további terjedését.

(Gy.) **Facölöpök telítése petróleummal.** A földbe ásott és egyidejűleg a nedvesség és a levegő hatásának kitett facölöpök, karók tudvalevőleg aránylag gyorsan pusztulnak. Ezen a pusztulás mindenféle telítési eljárással próbálgatnak segíteni, de az eredmény sok esetben nem kielégítő. Az utóbbi pár évtizedben egyes kísérleti állomások végeztek ez irányban kísérleteket, amelyek közül az északamerikai Egyesült-Államok területén lévő Wyoming-állam mezőgazdasági kísérleti állomásának kísérleteiről az alábbiakban adhatunk hírt. Megnevezett kísérleti állomás 16 éven át folytatta kísérleteit szurokfenyőből (*Pinus rigida*) készített nagyszámú cölöpökkel, amelyeket 13 féle eljárással és szerrel igyekezett telíteni és tartósabbá tenni. Ezeket a cölöpöket — az ellenőrzésül szolgáló — nem telített cölöpökkel együtt félszáraz talajba ásták be, teljesen egyenlő körülmények között. 16 év elteltével megvizsgálván mindezeket, úgy találták, hogy míg a nem telített cölöpök gyors és nagyarányú korhadás jeleit mutatták, sőt a különféle módokon telített cölöpök is többé-kevésbé pusztulásnak indultak, addig azok a cölöpök, amelyeket alsó végükön $2\frac{1}{2}$ lábnyira petróleumban áztattak meg és azután megperzseltek, a korhadás nyomait sem mutatták. Az eljárás eléggé egyszerű és ha csakugyan olyan hatásos, amint írják, úgy építkezéseknél és a földbe állított karók, cölöpök tartóssá tételére sok esetben hamarosan alkalmazható lehet az.

(Sch.) **Az almák feketerothadásának körülményeiről.** Tudvalevő, hogy az almagyümölcsök feketerothadását a *Sclerotinia (Monilia) fructigena* idézi elő. A rothadásnak e sajátos neme esetében a gombának penészvankosai többnyire egészen hiányzanak, vagy csak nagyon gyéren mutatkoznak. Ha penész-képződés jelen van, akkor az almahéjnak megfeketedése legtöbbször csak sokkal később áll elő. Eme jelenség közben a fénynek jelentékeny szerepe van. A penészvankosok képződése a napfénytől függő és azoknak gyűrűalakban való megjelenése a váltakozó megvilágítás hatásával függ össze, vagyis a napalok és éjjelek mindamaz időszakos élettani jelenségeivel, amelyek a napfényvel összefüggésben vannak. A spórákat képező gombafonalak

(hyphae) fényhiány esetében vékonyabbak és gyengébbek, miért is az almahéj külső rétegét (cuticula) csak nehezen képesek áttörni. A cuticula vastagságát és keménységét a sötétség meg az alacsony hőmérséklet, valamint a levegő szárazsága fokozza, ellenkezőleg a fény meg a páratelt levegő csökkenti. Azok a tényezők, amelyek a penésznek képződését (fructificatio) gátolják, előmozdítják az almák feketerothadását. A gombafonalak (hyphae), amelyek a héjat áttörni nem képesek, a cuticula alatt telepcsomószerű telepet alkotnak. A megfeketedést a levegőbeli oxigén okozza és csak azért szorítkozik a gyümölcs héjára, mivel ezt leginkább járhatja át az oxigén. Az a tapasztalat, hogy a sötétség és az alacsony hőmérséklet (5–6° C) a *Sclerotinia*-penésznek képződését az almákon tökéletesen megakadályozzák, nagyjelentőségűnek mutatkozik az eltarításra szánt almák feketerothadásának elkerülése tekintetéből.

(Sch.) **Almák Fusarium-okozta rohadásáról.** A Osterwalder egyes almafajtákon, különösen a „Danzigi bordás“-on, amelyek hűvös és száraz szobában voltak elhelyezve, jellegzetes és a magházból kiinduló rohadási jelenségeket észlelt. A gyümöleshús barnasárga színű lett, taplószerűvé vált és emellett határozottan keserű ízű lett. Gyakran, azonban nem mindig, a magvakat is elpusztítja a gomba. Az ilyen átmetezett beteg almák magházában többnyire megtalálni a fehér, zöldesfehér vagy piros levegőbeli micéliumát a gombának. Nedves helyiségekben való tartás közben e micélium a felületen levő szájnnyílásokon keresztül a gyümölcs felszínére jut. A szobaforgó kártevő gomba eltér egyéb *Fusarium*-fajoktól, Osterwalder *Fusarium putrefaciens*-nek nevezte el. Egyéb, főképpen a védekezést illető vizsgálatok folyamatban vannak.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. Torda. A felvetett kérdéseknek — noha elég könnyen megválaszolhatóknak találjuk — szívesen helyet adunk; de csakis abban az esetben, ha az eszmecserét az indítványozó maga vezeti be olyképpen, hogy előre elmondja saját véleményét. Tehát ily értelemben tessék közleményét átdolgozva beküldeni. Addig az ügyet pihentetjük.

M. M. Apatelekek. A fára igyekező hernyók visszatartására az u. n. védőövek valók, amelyeket úgy készítünk, hogy a fa derekára szorosan felkötözünk egy háromujjnyi széles, erős papirosövet és ezt bekenjük a hidegben is ragadósan maradó, valamint a melegben sem száradó úgynevezett hernyó-enyvvvel (brumata-enyvel), amelyet azonban ártalmasságánál fogva közvetlenül sohasem szabad a gyümölcsfa törzsére reákenni. Közleményét elég érdekesnek találtuk arra, hogy Vegyes közleményeinkben legközelebb közzétéve, alkalmat nyújtsunk az érdeklődőknek annak elolvasására és ha néhányan

meg is próbálják, tapasztalataik közlésének szívesen nyújtunk majd tért.

Gy. J. Kiskoszmály. A „Csaba gyöngye“ mint igen korán érő csemege-fajtájú szőlő, érdemes a termesztésre; az állami telepekről nem kaphat belőle. Létesítője: Stark M. békéscsabai kereskedő; ott biztosan megkaphatja.

T. S. Beodra. Illetékes helyről beszerzett értesülésünk szerint a f. évi dinnye-bemutató díjait rövidesen, mindenesetre még ez év folyamán, kiosztják.

D. F. Nagymon. 1. Tessék ez ügyben Kovács Antal orsz. méhészeti felügyelő úrhoz a m. kir. földművelésügyi ministeriumba intézni kérdést; talán kaphat. 2. Vad-csemetéket csak községi faiskolák kaphatnak ingyen. 3. Nyulat eddig nem adományoztak.

K. J. Sz. Dánya. Tessék elolvasni a jelen számban között 50. feleletet.

Cs. Á. Stubnyafüredő. Tessék a trencsényi és a privigyei m. kir. állami faiskolákhoz fordulni, ott az éghajlatnak megfelelő fajtákat szaporítanak.

H. M. Szászrégen. Az eladó gyümölcskészletekről vezetett nyilvántartást már a f. évre lezártuk, azért csak e helyen közölhetjük, hogy Horváth Mihályné úrnő Vajdaszentiván községben (Marostorda vármegye) több métermázsa Batul-almát ajánl 20 koronájával eladásra.

V. K. Orosháza. Tessék megvenni a Bouché-Kardos zöldségtermesztési könyvét a Légrády Testvérek könyvkiadó-vállalatától (Budapest, V., Váci-körút), abban egyéb hasznos tudnivalók mellett a esiperke-gomba tenyésztése is benne van. Mi már igen sokszor írtunk róla lapunkban, de nagyon gyakran nem ismételtük azt.

V. J. Kolozsvár. Ha az edényes rózsatöveket a kérdezett helyiségben egymás mellé kissé ferdén fektetik és az edényekre földet halmoznak, a szigorúbb hidegben pedig még lombot is, — valamint ha a koronaszakaszokat is letakarják lombbal, kitelelhetnek ott a tövek.

B. E. Zalakoppány. Tessék a földművelésügyi ministerium szőlészeti és borászati osztályához fordulni; nálunk nincs készletben az a rendelet.

H. J. Liptó-Tepla. A küldött almák fajtanevei a következők: 2. Wellington-alma; 3. Oberdieck-renet; 4. Orleans-i-renet; 6. Karmelita-renet; 7. Rudolf-masánszki 8. Alant-alma. Az 509 m. magassághoz viszonyítva igen szépek azok, kivált a 3. és 6. számúak. Az 1. és 5. számúak teljesen éretlenek lévén, tanulmány alatt maradtak; ha sikerül a fajtát felismerni, értesíteni fogjuk.

P. F. Körmeny. Beküldött hirdetése azért nem jelenhetett meg a múlt számban, mivel az már lapzártá után érkezett be. Kérjük a jövőben 5 nappal lapunk megjelenése előtt hirdetését a kiadóhivatalba beküldeni.

B. Gy. Dunaföldvár. M. F. Farnad. A. J. Szeged. A. M. Túrkeve. K. T. B. Komárom. Sz. J. Mezőfény. G. K. Erk. V. J. Kolozsvár. P. Gy. Szeged. S. Gy. Kaposvár. Levelet írtunk,

■ Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. ■

STAINER GYULA
cs. és kir. udv. szállító

MAGPERGETŐ-GYÁRA.

**ERDÉSZETI
MAGKERESKEDÉSE.**

**CSEMETE
NAGYKERESKEDÉSE.**

**KÖRMEND,
(Vas-megye.)**

■ ■ ■ ■ ■

Ajánl:
Gyümölcsmagvakat,
lombfa-,
fenyőmagvakat,
vadgyümölcs-
csemetéket.
Tülevelű-,
lombfa-, élősövény-
csemetéket,
dísz- és sorfákat stb.

■ ■ ■ ■ ■

Csakis
elsőrendű
kipróbált és
megbízható
minőségben.

■ Arajánlatokért tessék levéll felzáróítást. ■

FARAGÓ BÉLA

csász. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEGEN

ajánl

magas csiraképességű kitűnő minőségű

GYÜMÖLCS- ÉS LOMBFAMAGVAKAT

Saját telepein nevelt kitűnően fejlődött
tülevelű- és lombfa-csemetéket, párosít-
ásra alkalmas iskolázott **gyümölcs-
vadcssemetéket, gyümölcs-
fákat, élősövény-csemetéket**
mindennemű
díszcserjét és coniferát.

SZABÓ ISTVÁN

gyümölcsfa- és rózsaiskolája

Újszeged, Főfasor 34. szám.

Ajánlja mintegy 140,000 drb. 1—2—3—4 éves nemesített **gyümölcsfakészletét** és pedig: körte, alma, birs, naspolya, cseresznye, meggy, kajsz- és őszibarack, úgyszintén besztercei szilva- és ringló-fajtákat, igen szép, egyenes, erős példányokban, jó gyökézzel. A fák **törpe, közepes és egész magas törzsben** rendelhetők meg.

Árak: 100 darab 40—60 korona; erős magas törzsű példányok, sorfának valók 100 drb. 70—80 kor. Ezer darab vételénél kedvezmény. — Bokorrózsák gyökérnyakban nemesítve, szabadföldből szép erős példányok, legjobb fajtákban, darabja 40—50 fillér. Kúszórózsák „Crimson Rambler“ 1—2 méter folyással. Igen szép példányok, darabja 40—60 fillér. — Hársfák, nagy levelűek, igen erős példányok, darabja 2 kor. — Gyümölcs-vadcssemeték, készlet 500,000 drb, legnagyobb része átültetett. Megrendelhető alma, körte, Prunus Mirabolán, Prunus Mahaleb, őszi- és sárgabarack, 1,000 darab 10—30 koronáig. — Gömb- és piramis-akácból nagy készlet, Thuja compacta- és pyramidalis igen nagy készlet, olcsó árban kaphatók.

Tessék név- és árjegyzéket kérni, bérmentve küldöm.

Párosításhoz

kitűnően fejlődött, iskolázott

■ vadgyümölcs-csemetéket ■

ajánl

FARAGÓ BÉLA cs. és kir. udv. szállító-
ZALAEGERSZEGEN.

Rózsavadcssemeték. Kitüntetve állami és egyesületi éremmel, 100.000 drb. válogatott, egyenes, dús gyökérezetű, jól beérett I. rendű alanyok nemesítéshez készen 150—250% magas, 100 drb 7 kor. 50 fill., 1000 drb 60 korona. Szállítja: Huszár György vadrózsacssemete-telepe, Budapest, VII., Mexikói-ut 64. (1)

Eladó gyümölcsfák. A pécs—baranyai kertészeti egyesület kertjében a pécsi országos kiállítás alkalmával diszoklevéllel kitüntetett gyümölcsfajták nemesítvényei 50—60 fillér árban eladók; árjegyzék ingyen; megrendelések Ziegler Tivadar Pécs, városház, címzendők. (2)

Legjobb minőségű tülevelű, lombfa- és gyümölcs-magvakat, több millió erőteljes, dúsgyökérezetű tölgy, kőris, juhar, éger, Maclura, Gleditschia, akác, luc-, erdei-, fekete-, jegenye-, vörösfenyő-csemeték, valamint többször iskolázott lombfasuhángokat, sorfákat, díszfenyőket, **vadgyümölcs-facsemeték** és egyéb faiskolai cikkeket legjobb minőségben szállít Faragó Béla cs. és kir. udvari szállító Zalaegerszegen. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. (3)

Unghváry József szőlőtelepén és gyümölcs-faiskolájában Cegléd (Pest m.) ez év őszén nagyobb mennyiségű (300—350 ezer drb.) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra, 1—5-éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszibarack, cseresznye, meggy, eper, savanyú szeder, bollvillei körte, azaról-galagonya, birs, lasponya, mandula, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földi eper (szamóca), ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, pyramis-eper, gömb-akác, pyramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5—30, igen erősek 40—50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1—3-éves magcsemeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, besztercei szilva, cseresznye, fekete meggy, sajmegegy (Prunus Mahaleb), sárgabarack, mandula, Prunus Myrabolána, galagonya és kökény; ezek árai erősségük szerint 100 drb. 80 kr.-tól 1 frt 80 kr.-ig, 1000 drb. 7 forinttól 17 forintig. Lepényfa (Gleditschia triacanthos) és akác, áthatlan sövény készítésre igen alkalmas, 1—3-évesek, igen nagy készlet (kb. 3 millió). Ennek ára 1000 drb. 2 frt 50 kr.-tól 13 frt.-ig. Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 drb. 40—60 kr. Háromszor permetezett szokványminőségű bor- és csemege szőlővessző, teljesen beérett, sima 1000 drb. 3 frt-tól 7 frt.-ig, gyökeres 15 frt-tól 20 forintig. Tessék árjegyzéket kérni! (4)

Vadrózsafa szép egyenes, egészséges 140—220 cm. magas derekú, jó gyökerekkel, száza 7 K, ezre 66 K csomagolással. **Spárgagyökér**: Hófej 3-éves száza 4 K. Sir Antal városi főkertész, Eger. (5)

Eladó. Zenta város faiskolájában nagyobb mennyiségű gyümölcsfa, u. m. alma, körte, cseresznye, készlet 10.000 drb; fajták: Korai májusi, Nagyfekete ropogós, Nagylatos, Korai sárga, Meggy: Szentesi 8000 drb, Magyarkajsi; készlet 25.000 drb. 2—3-éves gyönyörű példányok. Őszibarack 4 fajtában. Acer platanoides, Vadgesztenye, Amerikai kőris. Árak: 40 fillér drbonként. Gömb-, pyramis-, pirosakác, Bignonia catalpa á 60 fillér. **Közönséges akác**; készlet 42.000 drb. 4—5-éves fák á 20 fillér. Díszcserjék 20—30 fillér árban. Megrendelések Gallé Viktor városi-kertész címére kéretnek. (6)

Eladó. Margitszegfü palánták 100 drb 6 K. Frimardeau óriási árvácska vegyesen 100 drb 5 K. Dísz árvácska vegyesen 100 drb 4 K. „San-remói“ óriás szegfü drbja 60 fillér. Szamóca- és saláta- palánták 100 drb 2 K. Kaphatók Györky György kertésznél, Aracs, Torontál-m) (7)

Gyümölcsfa-csemeték és gyümölcsfák nagy és kis mennyiségben eladók Ifj. Vánky Józsefnél, Újszeged. (8)

Eladó gyümölcsfák magas, félmagas és közepes törzsű, nagyban tenyésztenő hiteles fajtákból 60—50—40 fill. Francia óriás **őszibarack** 40 fajta á 40 fill. 100 drbonként 10% engedmény. **Vadgyümölcs-csemeték**: körte, alma, Szt. Julien, sajmegegy, szemzés alá való, 2—5^m ezre 15 kor. kézben oltásra 6—10^m ezre 20 kor. átültetett 8—15^m száza 3 kor. Óriási folyton termő **málnak** száza 5 kor, **Akác** sorfáknak száza 30 kor. akác-csemete 180—200 cm. magas, dús gyökérezettel száza 20 kor., iskolázásra ezre 10 kor., gyengébbek 5 kor. **Élősövénynek** „Maclura“ ezre 14 kor. **Gleditschia** elsőrendű ezre 8 kor., másodrendű 5 kor. viszonteladóknak megfelelő engedmény. Vasút: Szolnok vagy Martfű. Novothny Miklós faiskolája Rákócziúton. (9)

Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbített

magyar fogatos szőlőpermetezőinket

melyekkel nagy munkaerő- és anyag-megtakarítás érhető el.

Most megjelent tavaszi szőlőmiveltési árjegyzékünket **szőlővédekezési gépekről, permetező stb. anyagokról** kívánatra bérmentve megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-u. 31.

Eladó. Gyümölcsfákból 3—4-éves szigorúan fajtisza: alma 35, körte 35, cseresnye 15, meggy 10, kajsz 7, őszibarack 33, szilva 18 fajtában. **Vadcsemeték, Diszfák, cserjék. Túlevelűek és kúszónövények** nagy választékban. 5.000,000 **Gleditschia-csemete**; ezre 5 kor., 2-éves 8 kor. 1.000,000 **Akácfa-csemete**; ezre 12 kor. **Rózsák** 150 fajtában, 1 m.-től 2 méter magasságig 80—120 fill. drbja, bokorrózsák nagy választékban drbja 50 fill. **Szőlővesszők** a legjobb bor- és csemegefajták; sima ezre 6—10 kor. Kérjen árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld a **Gyümölcsészeti Egyesület Baja.** (10)

Prima csemege 5 kiló bérmentve 7 kor. dr. Bajor Lajos méhészetétől Galgahévíz. (11)

Az Irinyi kertészet, posta Portelek, Szatmár-m., új árjegyzéke gyümölcsfákról, fenyőkről és tujákról érdeklődőknek bérmentve megküldetik. (12)

Igen szép dúsgyökerű, alvószemzéssel nemesített 1—2-éves alma, szilva, cseresnye és kajszibarack oltványok, drbja erősség szerint 20—30, igen erősek 40 fill. Fajták: Asztrakáni piros, Jonathán, Őszi piros kálvil, Török-Bálint alma. Ageni, Althan-ringló, Barack-, Besztercei muskatály, Kirke, Löveni szép, Zöld ringló szilva. Badacsonyi óriás, Korai májusi, Nagy fekete ropogós, Nagyhercegnő cseresnye. Kajszibarack legjobb fajták és ideai alvószemzések. Asztrakáni piros, Jonathán, Őszi piros kálvil. Téli fehér kálvil almából kaphatók drbonként 10 fillérvével, Krányecz András kertésznél, Ivanicgrad. (Belovár-Körös-m.). (13)

Eladó szép fás gyökeres szőlőoltvány, Ezerjő, Mézes fehér, Zöld és Piros veltelini, Zöld Szilváni, Olasz rizling, Chasselas, Muscat Ottonel, Millenium fajtákból. I. oszt. ezre 140 kor., II. oszt. **tökéletesen** összeforradt (csak kisebb hajtású) 70 kor. Kopa József tanító, Modor (Pozsony-m.). (14)

Eladó: 10.000 darab hatéves szépnövésű vadgesztenyefa, 100 darab 30 korona értékben. Városi kertészet, Arad. (15)

Aki a legszebb, legújabb bokorrózsákból akar, kérjen árjegyzéket Krebs Zoltántól, Szarvason. (16)

Aki szép, erős, olcsó gyümölcsfát akar, kérjen árjegyzéket Krebs Zoltántól, Szarvason. (17)

Kajszinbarackfák 12 fajtában, másfél méter magas 100 darab 12 korona, 2 méter magas 100 darab 20 korona. **Egres-, Ribizke- Málnatövek** 2—3 évesek 100 darab 5 korona, **Mogyoróbokrok** 12 fajban 2—2 éves 100 drb 100 korona, 5 éves 100 drb 14 kor. **Mézelő, folyton virágzó akácfák** 1 méter magas 100 darab 5 korona. **Koelreuteria** 100 darab 100 korona. Váczy Jánosnál Apostag (Pest-megye). (18)

Vadrózsa-alanyt ajánlok téli nemesítéshez, szép egyenes, egészséges növést, dús gyökézzel, válogatott példányokban. **Elsőrendű** 150—220 cm. magas 100 drb. 7 kor. 1000 drb. 64 kor. Másodrendű 100—150 cm. magas 100 drb. 5 kor. 1000 drb. 50 korona. Megrendelések megbízható kielégítés folytán kéretnek. **Hradil Jánosné** műkertészete, Eger. (19)

Eladó: Fás-zöldoltvány, Nemeskadarka, Kövidinka, Piros-Szlankamenka, Erdei-fehér, Mustos-fehér, Mézes-fehér, Olasz-rizling ezre 140 korona. Chasselas blanc, Chasselas rouge royal, Madeleine angevine, Passatutti, Muscat Ottonel ezre 160 korona. Malaga fehér, Kecskescsü fehér, Genuai zamatos, Ezeréves Magyarország száza 20 korona. Csabagyöngye száza 40 korona, ezen oltványok első osztályúnak Riparia portalis alanyon. II. osztályú ezre 60 korona. Zöldoltás 80 kor. Rendeléseket elfogad Lehóczky János kertész, Mezőberény. (20)

Eladó: erőteljes, dús gyökerű és kiváló szépségű fás szőlőoltványok: Olasz rizling, Ezerjő, Mézes-fehér, Chasselas, Zöld és piros veltelini, Muscat Ottonel, Kék frankos I. oszt. ezre 130 korona. II. oszt. 60 korona. Ez is tökéletesen összeforrott, csak kisebb hajtással és gyökézzel. Kraitz Gusztáv, Modor. (Pozsony vm.) (21)

Eladó 1-éves gyökeres fás szőlőoltványok, úgymint: Mustos-fehér, Furmint, Kadarka, Nagyburgundi, Ezeréves, Muscat Ottonel, Chasselas, Napoleon, Malaga sárga, vegyes Muskatályok, Royal és Chasselas blanc, ezre 16 K. Oltásra alkalmas Riparia portalis simavesszők, I. osztályú ezre 16 K, II. osztályú 8 K. Gyökeres Riparia portalis ezre 30 K. Szabó István szőlőoltvány termelő, Erdőhegyen. (Aradm.) (22)

Ajánlok ősziszállításra legjutányosabb árban szépen fejlett alma, cseresnye, sárga-barack oltványokat különböző fajokban. Orincsák Miklósné Újszeged. (23)

Kitünő új-bor tisztán fejtve 36 és 32 K, ó-bor 48 K, pecsenyebor 55 K, kérjen árjegyzéket. Kollár Vilmos pincegazdászata, Cegléd. (24)

Eladó csemege-, valamint borszőlő-vesszők. **Tamásy Dániel és Társa**, ezelőtt Lévai Simon nyug. v. tanácsnok (radonováci) immunis homoki minta-szőlőtelepekről következő fajtisza. peronoszporától, valamint jégtől mentes 65—70 cm. hosszú őszi szedésű sima vesszők adatnak el: Ezeréves Magyarország Emléke 30 frt; Royal Vine-Yard 12 frt; Kossuth Lajos 15 frt; Musk. Hamburg black, Malaga blanc, 7 frt; Musk. Chass. blanc (Passatutti), Chass. rouge croquant 5 frt; Chass. blanc 3 forint ezrenként. M. Frontignan rouge, Bucherau, Princesse black. Chass. Coulard gros., Musk. Nantes, Musk. Eugen, Musk. raisin de Calabre, Chass. magnifique de Nikita, Chass. rouge royal 1 frt százanként. Borfajták: Veltelini piros, 3.50. Szerémi zöld, Nagyburgundi, Olaszrizling 4 frt ezre. Csomagolásért valamint helyben a szállításért külön díjat nem számítunk fel. Posta, táviró és vasútállomás: **Szabadka** (Bács-megye). (25)

Eladunk sa ját termésünkből teljesen fajtisza, rendkívül erős, zamatos fehér bort termő Piros Delaware szőlővesszőt. Sima ezre 45 K, száza 5 K, Gyökeres ezre 150 K, száza 18 K, 10 drb 2 K. Ez az egyedüli korán érő direkttermő fajta, mely immár 20 év óta folytatott kísérletezések tanúsága szerint a filloxerával szemben teljesen ellentállónak bizonyult. Szállítunk azonkívül gyökeres fásoltványt — közte nagyobb mennyiségű Csabagyöngyét is —, továbbá Ripária portális sima és gyökeres vesszőt. Árjegyzékkel készségesen szolgálunk. Rendes és Komlós, szőlő-oltvány- és vesszőtermelők. Székelyhid. (Bihar vármegye). (26)

Eladó 1500 drb 3—4-éves szép, erőteljes növésű 1 és fél méter magastörzsű Aranyparmen alma-oltvány drbja 60 fillér. 3—4-éves körte, barack, szilva, cseresnye, meggy-oltványok drbja erősség szerint 50—60 fill. A faiskola talaja kötött agyag. Fajtisza bronzpulyka 8 K és pekingi kacsa drbja 6 K. Megrendelések a gazdasági ismétlő-iskola vezetéséhez Szolnok, intézendők. (27)

Gazdasági népiskola B.-Derecske ajánlja többszörösen kitüntetett csemete- és szőlőtelepének termékeit. Csemeték, gyümölcsfaoltványok, gazdasági és díszfák, díszbokrok dús választékban. Hazai, oltvány, Ripária sima és gyökeres vesszők olcsó áron. Nagyobb vétel, vagy őszi szállítás esetén engedmény. Kivánatra árjegyzék. (28)

Csabagyöngye, Chasselas Vibert csemege-szőlők gyökeres oltványokban kaphatók, **Vaday József** szőlőbirtokosnál, **Nagyváradon**. (29)

Eladók a türkevei gazdasági népiskolánál nagymennyiségű erőteljes gyümölcsfa-oltványok, gazdasági és díszfák, darabonként 60, 50, 40, 30 és 20 fillérért. Nagyobb rendelésnél árengedmény. Ugyancsak eladó fajtisza fehér orpington, fehér pulyka, angora nyúl, galléros, pávafarkú pourzli és törökgalamb, továbbá arankamentes lucernamag. Megrendelések Bedő Mihály, állami gazdasági szaktanító címére küldendők. (30)

Gyümölcsfák. Őszi és tavaszi kiállításra erőteljes nemesített gyümölcsfákat, 30 és 40 fill.-ért darabját szállít. Varga István faiskolája Kunhegyesen Árjegyzék ingyen. (31)

Eladó, több százezer darab sima Ripária Portális szőlővessző, I. oszt. 55 centiméter hosszúságban 14 korona ezre, II. oszt. 5 korona ezre, gyökeres portális vessző 28 korona ezre, fás- és zöldoltvány szintén kapható. Megrendeléseket $\frac{1}{4}$ előleg kapesán kér Saguly Dániel, Nagymaros, Hont-vármegye. (32)

Eladó 16 hold homok, ebből harmadfél hold szőlő, holdanként 320 koronáért. Bővebbet Málint András vincellérnél, Mérgesi szőlőtelep u. p. Kiskúnhalas. (33)

Keresek megvételre 10—15 ezer szál 2—3-éves európai gyökeres szőlővesszőt, lehet az csemege- vagy borfajta. Ajánlatok ármegjelöléssel kéretnek Balázs György kertészhez, Dunaföldvárra címezve. (34)

Gyümölcsfaiskola helyszűke miatt **olcsón** egészben eladó. Tartalmaz kb. 6000 különféle nemes 1—3-éves oltványt. Leheltelep, Jászberény. (35)

Eladó gyümölcsfa-vadcsemete, ezrenként 1-éves vadalma 10 K, 2-éves vadkajszin 15 K, 2-éves vadalma 12 K, 2-éves sajmeggy 15 K, 1-éves $2\frac{1}{2}$ mm. vadkörte 10 K. Almássy Imre, Magyarpécska. (36)

Eladó szőlővessző. Erdei 8000, Olaszrizling 100.000, Kövidinka 36.000, Chasselas croquant 36.000 drb; ezre tisztítatlanul 6 K. Kossuth Lajos ezre 40 K. Domián Árpád jegyző, Alsódabas (Pest-m.). (37)

Eladó 2-évesgyökeres fás-szőlőoltvány, nagy szőlőben hiányok pótlására igen alkalmas; csemegefajtából: Piros Chasselas, sárga Chasselas, borfajtából: Olasz rizling, vállas Erdei száza 24 K, ugyanezen fajtákból 1-éves gyökeres száza 14 K; a fajták egymástól elkülönítve, fajtisztaságért jótálok. Főríz Sándor, Nagy-Szalonta. (Bihar m.) (38)

Vadrózsafák, egyenesek, kellő gyökérzetűek, 100–220 cm. magasak, becsomagolva és a Máv-vonalain bérmentve, száza 9 kor. 50 fill., ezre 90 korona. Mititzky Pál kertészete, Eger. (39)

Eladó gyökeres fás-szőlőoltvány Riparia portalis alanyon, szokványminőségben. I. osztályú ezre: 170 K, II. osztályú ezre: 70 K. Szokványminőségért és jó csomagolásért felelősséget vállalok. Kardos György, Zala-Szent-László. (40)

Bognárfa és szőlőkaró eladás. Mintegy 30 vagonra menő igen szép növésű akácövek különböző hosszúságú és vastagságú méreteken, valamint 200 ezer drb, 1'60, 1'70 és 2'00 méter hosszú, érett fából, teljesen elkészített hasított és gömbölyű szőlőkaró, normális áráért kapható Löwy Károly birtokosnál Pilinyben, posta és vasútállomás: Szécsény. (41)

Rózsavadcsemete. Jól beérett, szép egyenes, egészséges, jó gyökérzettel, 140–250 cm. magas 100 darab 6 kor. 80 fill., 1000 darab 64 korona 100–140 cm. magas 100 drb 4 kor. 60 fillér, 1000 drb 45 korona. Özv. Tóth Jánosné, mű- és keresk. kertészete Eger. (42)

Amerikai vessző- és oltvány-eladás. Egy-negyed millió teljesen kiérett I. osztályú, mintegy 80 ezer drb II. oszt. fajtisztá Portalis és Monticola síma és gyökeres alanyvesszők, valamint nagyobb mennyiségű kifogástalan fásoltványok, Portalis és Monticola alanyokon, Ezerjő, Mézes és Rizling fajtákban normális árák mellett adatnak el Löwy Károly birtokosnál Pilinyben, posta- és vasútállomás: Szécsény. (43)

Eladók 2- és 3-éves kajszibarack-oltványokat, cseresnye, meggy, szilva, alma, körte és őszibarack, erőteljes szép oltványokat. Árjegyzék kívánatra ingyen. Vigh József kert-tulajdonos, Palicsfürdő. (44)

Eladó. 1-éves gyökeres fás szőlőoltványok, úgymint: Mustos-fehér, Erdei, Olaszrizling, Nemeskék kadarka, Pirosdinka. Csemegefajták: Chasselas royal és blanc, Fehér Kecskescsű, Muskát Hamburg, Malaga blanc, ezre 160 K. Fentemlített fajtákból gyökeres vesszők ezre 30 korona. Gyökeres Riparia portalis I. osztályú ezre 40 K. Síma Riparia portalis I. osztályú ezre 16 K. Tamás Lajos szőlőtelep-tulajdonos, Erdőhegyen, (Aradm.) (45)

Pergetett méz fehér 5 kiló 8 kor. sárga 7 kor. bérmentve. Ezüst nyulak 10 hónaposak 8 koronáért. Kitünő újborok 100 literenként, 32 koronáért küldetnek Török József szőlőbirtokos méhtelepéről Öcsöd. (46)

Betöltendő állások és ajánkozások.

Állást keres. Nős, gyermektelen kertész, beszél németül és tótul, érti a faiskola-kezelést, szőlészetet, méhészetet és baromfitenyésztést. Közvetítők díjaztatnak. Fischer Ferenc, Ekecs (Komárom vm.) (47)

Kertészt 24-holdas öntözhető terület kihasználására társul keresek. Tőkével rendelkező előnyben részesül. Ajánlatok: Schöfer Dezső Gáttája, Temesvármegye címre intézendők. (48)

Kertészi vagy főkertészi állást keres január elsejére, kis családú kertész, ki a kertészet minden ágában tökéletesen jártas. Cím: Pokorny főkertész, Felsőízeg. (Tolna vm.) (49)

Kertmunkás, ügyes, gyermektelen kerestetik ezer négyszögöl diszkert és kisebb üvegház kezeléséhez, 600 korona évi fizetéssel és lakással. Ajánkozások Farkas Ignác gyógyszerészhez intézendők Kecskemétre. (50)

Pályázati hirdetés. A modori áll. tanítóképző intézetnél megüresedett kertészi állásra a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministernek 121.066/1908. sz. elhatározása alapján pályázat hirdettetik. Pályázhatnak ezen állásra okl. kertészek és oly egyének, akik a kertészeti teendőkben való jártasságukat hosszú szolgálatukról tanúskodó bizonyítvánnyal igazolni képesek. Ezen állás idővel 1300 koronáig emelkedő, egyelőre évi 1000 (egyezer) korona fizetésből és természetbeni lakásból álló illetményekkel van egybekötve. A kellően felszerelt pályázati kérvények a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerhez nyújtandók be. Pályázati határidő f. évi november hónap 20. (51)

Keresek egyszerű, szorgalmas kertészt, aki a gyümölcsfatenyésztésben és konyhakertészetben jártas. Haydin Károly, Ipolynyék. (52)

Állást keres 1909. január hónap 1-re egy szakiskolát végzett 36-éves nő, kiscsaládú róm. kath. kertész és szőlész, 12 évi gyakorlattal, uradalomba, vagy jobb villa-kertészetet is elvállal. Címe megtudható a kiadóhivatalban „P. J.” megbízható jelige alatt. (53)